

**Curtea Supremă de Justiție**  
**DECIZIE**

**27 februarie 2018**

**mun. Chișinău**

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Ion Guzun

judecând în ședință fără participarea părților recursurile ordinare declarate de avocații Ion Vizdoga și Angela Istrati în numele inculpatei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2017, în cauza penală în privința lui

*Mocan Svetlana xxxx,*

***Termenul de examinare a cauzei:***

*prima instanță: 06.04.2015-21.03.2016;*

*instanța de apel: 07.01.2017-09.06.2017;*

*instanța de recurs: 18.08.2018-27.02.2018.*

**C O N S T A T Ă :**

**1.** Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 21 martie 2016, Mocan Svetlana a fost achitată de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.

**2.** Instanța de fond a constatat că, Mocan Svetlana este învinuită de organul de urmărire penală precum că ea, fiind investită cu împuterniciri de exercitare a activității de executare prin ordinul Ministrului Justiției nr.352 din 15.09.2010, activând în circumscripția camerei teritoriale a executorilor judecătorești Centru, fiind o persoană publică, în perioada martie 2011 – ianuarie 2014 a săvârșit abuz de serviciu, la executarea ordonanțelor emise de sediile Judecătoriei Chișinău, Centru, Ciocana, Râșcani, Buiucani, Botanica, Judecătoriile raioanelor Comrat, Căușeni, Drochia, Ungheni, Telenești, precum și Judecătoria Economică de Circumscripție în următoarele circumstanțe:

În perioada martie 2011 – ianuarie 2014, executorul judecătoresc Mocan Svetlana contrar prevederilor art.15 Cod de executare, în care e stipulat în mod expres că, documentul executoriu se prezintă spre executare de către creditor, în lipsa împuternicirilor reprezentantului necesare în sensul art. 50 Cod de executare, a acceptat cereri privind intentarea unor proceduri de executare ilegale de la persoane neîmputernicite în modul corespunzător și a intentat următoarele proceduri de executare: nr.137-379/2013 din 14.10.2013; nr.137-199/13 din 08.05.2013; nr.137-377/13 din 30.09.2013; nr.137-395/2013 din 23.12.2013; nr.137-397/2013 din 23.12.2013; nr.137-117/2011 din 02.03.2011; nr.137-390/2011 din 24.08.2011; nr.137-188/2013 din 26.04.2013; nr.137-223/2013 din 17.06.2013; nr.137-352/2013 din 05.09.2013; nr.137-453/2012 din 16.10.2012; nr.137-173 din 08.04.2013; nr.137-2/2012 din 02.01.2012; nr.137-13/2013 din 01.02.2013; nr.137-240/2013 din 04.07.2013; nr.137-213/2013 din 21.03.2013; nr.137-285/2011 din 31.05.2011; nr.137-4311/2012 din 04.09.2012; nr.137-409/2012 din 31.07.2012; nr.137-287r/2012 din 06.12.2011; nr.137-543/11 din 21.11.2011; nr.137-59/2013 din 18.02.2013; nr.137-116/2011 din 02.03.2011; nr.137-363/2011 din 22.07.2011; nr.137-465/2012 din 05.12.2012; nr.137-16r/2012 din 24.10.2012; nr.137-390/13 din 19.11.2013; nr.137-457/2012 din 12.11.2012; nr.137-467/2012 din 19.12.2012; nr.137-124/2011 din 18.03.2011; nr.137d-354/2012 din 15.05.2012; nr.137-115/2011 din 02.03.2011; nr.137-323/12 din 21.03.2012.

De asemenea, executorul judecătoresc Mocan Svetlana este învinuită precum că, contrar prevederilor art. 30 Cod de executare, a intentat proceduri de executare ilegal în privința unor debitori nerezidenți ai Republicii Moldova, precum și care își au sediul în afara circumscripției camerei teritoriale Centru, fiind de competența circumscripției camerei teritoriale a executorilor judecătorești Nord, documentul executoriu în baza căruia s-a intentat procedura de executare nr.137-543/11 din 21.11.2011 și documentele executorii de competența circumscripției camerei teritoriale a executorilor judecătorești Sud, care s-au soldat cu intentarea procedurilor de executare nr.137-377/13 din 30.09.2013; nr.137-117/2011 din 02.03.2011; nr.137-390/2011 din 24.08.2011; nr.137-352/13 din 05.09.2013; nr.137-2/2012 din 02.01.2012.

Mocan Svetlana mai este învinuită precum că, încălcând prevederile art.67 Cod de executare, în lipsa informării debitorilor nerezidenți, efectuând informarea formală a debitorilor rezidenți, fără de expedierea scrisorilor recomandate cu aviz de primire, în lipsa asigurării transmiterii textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și fără de publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a actului ce urma a fi comunicat, a purces la efectuarea acțiunilor de executare silită.

În perioada 02 martie 2011 și până în prezent, prin intermediul filialei Centru BC "Moldinconbank"SA, amplasată în mun. Chișinău, str. Armenească 38, a depus încasarea mijloacelor bănești în mărime de circa 530 421 978 428 ruble rusești echivalent în valută națională conform cursului oficial BNM, constituind 211 054 905

216,5 lei, de la conturile corespondente ale băncilor din Federația Rusă în favoarea creditorilor nerezidenți.

3. Împotriva sentinței a declarat apel acuzatorul de stat, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Mocan Svetlana să fie recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal la 4 ani închisoare, cu executarea acestei pedepse în penitenciar pentru femei de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 8 ani.

Anularea ca fiind ilegală a încheierii Judecătoriei Ialoveni din 09 februarie 2015 de recuzare a procurorului în Procuratura anticorupție, Adriana Bețișor de la participarea ca și acuzator de stat pe cauza penală de învinuire a cet. Mocan Svetlana în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin.(2) lit. c) Cod penal.

În motivarea cererii procurorul a invocat:

- concluziile instanței sunt combătute prin rezultatele examinării procedurilor de executare, ridicate de la executorul judecătoresc Mocan Svetlana, prin care se constată încălcarea prevederilor art. 15 alin.(1) Cod de executare, în care în mod explicit este stipulat că, documentul executoriu se prezintă spre executare de către creditor, prevedere a Codului de executare care nu a fost respectată de către executorul judecătoresc în momentul primirii documentelor executorii, iar în procedurile de executare, cererea de intentare a procedurii de executare și de primire spre executare a documentului executoriu a fost depusă de reprezentanții companiilor nerezidente, cetățeni ai Ucrainei care conform informației oficiale din baza de date nu au fost în perioada depunerii cererii în Republica Moldova. Totodată, în cadrul cercetării judecătorești au fost constatate abateri ce țin de modul de informare a debitorilor/fidejursorilor despre intentarea procedurii de executare, care este obligatorie conform prevederilor art. 67 Cod de executare;

- instanța a invocat în sentință că, *până în prezent toate procedurile de executare care au fost considerate de către procuror și organul de urmărire penală ca fiind ilegale, nu au fost contestate de părți, nici de creditori și nici de debitori, respectiv, nimeni nu a depus vre-o plângere pe acțiunile executorului judecătoresc, astfel procedurile de executare sunt legale până în prezent*, însă s-a constatat că persoanele interesate nu au fost informate despre intentarea procedurii de executare, iar în asemenea circumstanțe nu au cunoscut și prin urmare, nu au putut reacționa asupra inexistenței unor asemenea condiții, fapt ce ar fi exclus posibilitatea derulării acestor proceduri de executare;

- declarațiile inculpatei dovedesc ilegalitatea acțiunilor sale în ce privește prezentarea documentelor executorii prin așa ziii „curieri”, care de fapt nu există, nu este cunoscut numele, prenumele, compania la care activează, împuternicirile..., ci sunt persoanele interpușe despre care de fapt inculpata a declarat în cadrul urmăririi penale pe parcursul căreia a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate. Codul

de executare prevede expres că, documentul executoriu se prezintă spre executare de către creditor și nu de anumite persoane fără acte de identitate, care precum că sunt împuternicite din partea creditorului;

- afirmațiile judecătorului precum că nu sunt demonstrate circumstanțele invocate de procuror că, persoanele care au depus documentele spre executare sunt nerezidente, sunt combătute prin actele care au stat la baza procedurilor de executare, în care se indică expres de către judecătorii instanțelor naționale că, persoanele nominalizate sunt cetățeni ai Ucrainei. La fel, de către organul de urmărire penală a fost anexată la materialele cauzei penale informația parvenită de la Poliția de Frontieră privind traversarea pentru perioada de 01.01.2010 - 06.04.2014 a reprezentanților companiilor creditoare vizate, cetățeni ai Ucrainei și anume, Vilkovets Viacheslav, a.n. xxxx, Mykhaylyk Taras, a.n. xxxx, Koruts Viktor, a.n. xxxx, Litsenko Volodymyr, a.n. xxxx, Kuchay Bogdan, a.n. xxxx, Romaniuk Oleksii, a.n. xxxx, Prymak Liudmila, a.n. xxxx, Zhmutskyi Bogdan, xxxx și Kalinin Stiv, a.n. xxxx;

- un alt argument expus de către instanță este concluzia greșită a procurorului precum că, intentarea procedurii a fost în lipsa informării debitorilor nerezidenți, precum și informarea formală a debitorilor rezidenți prevăzută de art. 67 Cod de executare și art. 15 și 50 Cod de executare, care după părerea acuzatorului, nu își găsește confirmarea, deoarece în cazul preluării procedurilor de executare de la alți executori judecătorești, în conformitate cu prevederile art. 32 alin. (6) Cod de executare, *obligatia informării părților revenind executorilor care au intentat procedurile respective*, or, potrivit prevederilor aliniatului (4) al articolului nominalizat, *executorul judecătoresc care a primit documentul executoriu după strămutare întocmește un act de preluare a executării, copia de pe care o remite părților în procedura de executare și executorului judecătoresc de la care a preluat documentul executoriu* și astfel, în cadrul examinării corespondenței executorului Mocan Svetlana, nu a fost stabilită expedierea copiilor unor asemenea acte părților în procedura de executare, prin urmare nu poate fi acceptată motivația inculpatei privind lipsa înștiințării părților în cadrul procedurilor respective;

- în sentință se indică că, *din partea descriptivă a învinuirii, cât și din probele administrate nu s-a stabilit cui i-au fost pricinuite urmările grave, precum și cine este obiectul infracțiunii asupra căruia s-a atentat. Simpla mențiune precum că Mocan Svetlana a primit sau a pretins onorariu ca urmare a punerii în executare a procedurilor de executare, precum că, ar fi comis acțiuni ce s-au soldat cu urmări grave, nu-și găsește confirmarea atât din circumstanțele faptei, cât și din prevederile normei penale, fiind o calificare neîntemeiată de către procuror*, însă, în opinia acuzatorului, aceste argumente sunt nefondate, deoarece despre prejudiciul cauzat s-a făcut referire atât în ordonanța de punere sub învinuire conform căruia: *„prin acțiunile sale infracționale Mocan Svetlana a folosit intenționat situația de serviciu în interes material, manifestat prin onorariul primit și pretins ca urmare a punerii în executare a*

*procedurilor de executare ilegale menționate supra, acțiuni soldate cu urmări grave care dăunează intereselor serviciului și prestigiului instituției pe care o reprezintă”, precum și în răspunsul parvenit de la președintele UNEJ, conform căruia informațiile apărute în mass-media cu referință la executorul judecătoresc, indiscutabil au avut impact negativ asupra imaginii profesiei și a organizației profesionale;*

- instanța de fond a constatat că din circumstanțele invocate de procuror rezultă, că banii încasați reprezintă taxe și speze, dar nu și onorarii, deoarece nu au fost încasate sau transferate în contul inculpatei, ca ea să-și atribuie aceste sume în folosul său material sau personal, în scopuri de cupiditate, însă, abuzul de serviciu comis în interes material se consideră asemenea fapte ale unei persoane publice, în urma cărora ea primește sau urmează să primească un beneficiu material din contul patrimoniului străin și în acest sens, conform învinuirii aduse inculpatei, aceasta a folosit intenționat situația de serviciu în interes material, manifestat prin onorariul primit și pretins ca urmare a punerii în executare a procedurilor de executare ilegale. Acest fapt este demonstrat și prin declarațiile acesteia, conform cărora ea nu a încasat toate onorariile ca rezultat al punerii în executare a documentelor executorii, acestea urmînd a fi solicitate în timpul apropiat. Prin urmare, Mocan Svetlana nu a negat interesul material rezultat din acțiunile de executare, o parte din care a indicat că urmează a fi solicitate în perioada imediat următoare;

- în sentință s-a invocat că, atât dispunerea cât și efectuarea acțiunilor de urmărire penală în cauza respectivă s-au desfășurat de o persoană care nu era împuternicită conform normelor procesual-penale, fapt ce duce la nulitatea atât a acțiunilor de urmărire penală cât și a probelor dobândite, iar dobîndirea probelor și a mijloacelor de probe a fost contrar prevederilor legale, acțiunile de urmărire penală nu au fost autorizate de judecătorul de instrucție, precum și nici procurorul nu a dispus prin ordonanță efectuarea acestora, însă afirmația instanței contravine prevederilor art. 269 Cod de procedură penală, conform cărora *organul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție efectuează urmărirea penală în privința infracțiunilor prevăzute la art. 243, 279 și 324-335 Cod penal... Organul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție efectuează, sub conducerea procurorului, urmărirea penală în privința infracțiunilor date în competența sa, indiferent de calitatea subiectului acestora, cu excepția infracțiunilor și persoanelor prevăzute la art. 270 alin. (1) pct. 1), lit. a) și h) și pct. 2)-4). Prin urmare, instanța în mod greșit a preluat în sentință afirmațiile din pledoariile avocatului, prin care au fost evidențiate doar prevederile normelor procedurale care convin părții apărării;*

- un alt argument invocat de către instanță este constatarea încălcării esențiale a normelor procesual penale la ridicarea documentelor și obiectelor din biroul executorului judecătoresc Mocan Svetlana și anume, procedurile de executare, deoarece atât ridicările, dar și perchezițiile în birou, nu au fost autorizate de judecătorul de instrucție, fiind prezentă o pătrundere în încăpere neautorizată, cu

utilizarea unei încheieri care se referă la o altă cauză penală, însă, procurorul a indicat că aceste afirmații au fost întemeiate în baza declarațiilor martorului Chihai Victoria, care a recunoscut că a prestat anumite servicii executorului judecătoresc Mocan Svetlana, aflându-se în subordonarea ultimei, totodată martorul a fost adus în ședință de către inculpată, circumstanțe care indică asupra faptului că, martorului i-a fost indusă de către inculpată o poziție concretă, părtinitoare aferentă evenimentelor ce s-au desfășurat în perioada 25 februarie 2014-05 martie 2014. Martorul a avut o poziție părtinitoare față de inculpată în subordinea căreia s-a aflat o perioadă îndelungată de timp, având scopul de a favoriza interesele acesteia în cadrul prezentului proces. Mai mult ca atât, declarațiile acesteia sunt combătute prin actele de ridicare anexate la dosar și anume, ordonanța de ridicare a procedurilor de executare de la executorul judecătoresc și încheierea judecătorului de instrucție datate cu 17 februarie 2014. Pe aceste acte este aplicată ștampila de intrare a executorului judecătoresc datată cu 19 februarie 2014, în drept cu care este semnătura cet. Chihai Victoria cu inscripția „*am primit*”, iar procesul-verbal de ridicare este datat cu 25 februarie 2014, care a fost semnat de către martor, fiind confirmată primirea acestui act, totodată la rubrica obiecțiile făcute de către persoanele prezente, Chihai a indicat că, obiecții nu sunt, fapt confirmat la fel prin semnătura acesteia. Prin urmare, actele enumerate denotă faptul că, ordonanța de ridicare împreună cu încheierea au fost emise la 17 februarie 2014, fiind prezentate la biroul executorului judecătoresc la 19 februarie 2014, oferindu-le timp suficient persoanelor responsabile pentru pregătirea actelor solicitate, care de fapt au fost ridicate abia la 25 februarie 2014.

În circumstanțele expuse, nu este logică afirmația martorului precum că, în intervalul de timp 19.02.2014-25.02.2014 nu a găsit-o pe Mocan Svetlana ca să-i aducă la cunoștință solicitarea colaboratorilor CNA, deoarece în condițiile în care dânsa nu s-a prezentat în perioada indicată la birou, nu era necesar de făcut curat timp mai îndelungat în care „*întâmplător aceiași colaboratori CNA s-au prezentat la birou de unde fără acceptul ei au ridicat actele enumerate*”, în situația în care nimeni nu s-a prezentat în birou și acesta prin urmare era curat de la 19.02.2014, când la fel a fost curățat o perioadă îndelungată de timp de către Chihai Victoria;

- nu poate fi acceptată nici versiunea martorului precum că, toate semnăturile și înscrisurile aplicate pe actele colaboratorilor CNA, a fost doar la solicitarea acestora, fără să-și fi dat seama ce semnează și ce înseamnă aceasta, în condițiile în care martorul are studii superioare și a activat în calitate de șef de cancelarie la Biroul de probațiune Ialoveni, deci cunoștea foarte bine procedura de primire a actelor și de eliberare a acestora. Mai mult ca atât, având în vedere divergențele dintre faptele constatate în cadrul prezentului proces penal și declarațiile martorului în cadrul cercetării judecătorești, acestea sunt examinate la momentul actual de către organul de urmărire penală a CNA în cadrul unei cauze penale separate, prin prisma prevederilor art. 312 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2017 a fost admis apelul declarat de procuror, casată sentința instanței de fond și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Mocan Svetlana a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal la 5 (cinci) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și exercita activități legate de circulația mijloacelor bănești fixe pe un termen de 10 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei, de tip semiînchis.

4.1. Instanța de apel a menționat că, situația de fapt reținută de instanța de fond nu corespunde probelor cauzei, care au fost apreciate incorect, ajungând eronat la concluzia că, în ședința de judecată nu s-a dovedit vina lui Mocan Svetlana în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Colegiul penal audiind participanții la proces, verificând prin prisma art. 101 Cod de procedură penală probele administrate la etapa de urmărire penală, de judecare în prima instanță și cercetate în instanța de apel, **a constatat** că:

Mocan Svetlana fiind investită cu împuterniciri de exercitare a activității de executare prin ordinul Ministrului Justiției nr.352 din 15.09.2010, activând în circumscripția camerei teritoriale a executorilor judecătorești Centru, fiind o persoană publică, în perioada martie 2011 – ianuarie 2014 a săvârșit abuz de serviciu, la executarea ordonanțelor emise de sediile Judecătoriei Chișinău, Centru, Ciocana, Râșcani, Buiucani, Botanica, Judecătoriile raioanelor Comrat, Căușeni, Drochia, Ungheni, Telenești, precum și Judecătoria Economică de Circumscripție în următoarele circumstanțe:

În perioada martie 2011 – ianuarie 2014, executorul judecătoresc Mocan Svetlana contrar prevederilor art.15 Cod de executare, în care e stipulat în mod expres că, documentul executoriu se prezintă spre executare de către creditor, în lipsa împuternicirilor reprezentantului necesare în sensul art. 50 Cod de executare, a acceptat cereri privind intentarea unor proceduri de executare ilegale de la persoane neîmputernicite în modul corespunzător și a intentat următoarele proceduri de executare: nr.137-379/2013 din 14.10.2013; nr.137-199/13 din 08.05.2013; nr.137-377/13 din 30.09.2013; nr.137-395/2013 din 23.12.2013; nr.137-397/2013 din 23.12.2013; nr.137-117/2011 din 02.03.2011; nr.137-390/2011 din 24.08.2011; nr.137-188/2013 din 26.04.2013; nr.137-223/2013 din 17.06.2013; nr.137-352/2013 din 05.09.2013; nr.137-453/2012 din 16.10.2012; nr.137-173 din 08.04.2013; nr.137-2/2012 din 02.01.2012; nr.137-13/2013 din 01.02.2013; nr.137-240/2013 din 04.07.2013; nr.137-213/2013 din 21.03.2013; nr.137-285/2011 din 31.05.2011; nr.137-4311/2012 din 04.09.2012; nr.137-409/2012 din 31.07.2012; nr.137-287r/2012 din 06.12.2011; nr.137-543/11 din 21.11.2011; nr.137-59/2013 din 18.02.2013; nr.137-116/2011 din 02.03.2011; nr.137-363/2011 din 22.07.2011; nr.137-465/2012 din 05.12.2012; nr.137-16r/2012 din 24.10.2012; nr.137-390/13 din 19.11.2013; nr.137-457/2012 din 12.11.2012; nr.137-467/2012 din 19.12.2012; nr.137-124/2011

din 18.03.2011; nr.137d-354/2012 din 15.05.2012; nr.137-115/2011 din 02.03.2011; nr.137-323/12 din 21.03.2012.

De asemenea, executorul judecătoresc Mocan Svetlana, contrar prevederilor art. 30 Cod de executare, a intentat proceduri de executare ilegal în privința unor debitori nerezidenți ai Republicii Moldova, precum și care își au sediul în afara circumscripției camerei teritoriale Centru, fiind de competența circumscripției camerei teritoriale a executorilor judecătorești Nord, documentul executoriu în baza căruia s-a intentat procedura de executare nr.137-543/11 din 21.11.2011 și documentele executorii de competența circumscripției camerei teritoriale a executorilor judecătorești Sud, care s-au soldat cu intentarea procedurilor de executare nr.137-377/13 din 30.09.2013; nr.137-117/2011 din 02.03.2011; nr.137-390/2011 din 24.08.2011; nr.137-352/13 din 05.09.2013; nr.137-2/2012 din 02.01.2012.

Totodată, Mocan Svetlana încălcând prevederile art.67 Cod de executare, în lipsa informării debitorilor nerezidenți, efectuând informarea formală a debitorilor rezidenți, fără de expedierea scrisorilor recomandate cu aviz de primire, în lipsa asigurării transmiterii textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și fără de publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a actului ce urma a fi comunicat, a purces la efectuarea acțiunilor de executare silită.

În perioada 02 martie 2011 și până în prezent, prin intermediul filialei Centru BC "Moldinconbank" SA, amplasată în mun. Chișinău, str. Armenească 38, a depus încasarea mijloacelor bănești în mărime de circa 530 421 978 428 ruble rusești echivalent în valută națională conform cursului oficial BNM, constituind 211 054 905 216,5 lei, de la conturile corespondente ale băncilor din Federația Rusă în favoarea creditorilor nerezidenți.

Astfel, Mocan Svetlana prin acțiunile sale intenționate, folosindu-se de situația de serviciu, în interes material manifestat prin onorariul primit și pretins ca urmare a punerii în executare a procedurilor de executare menționate supra, a comis acțiuni ce s-au soldat cu urmări grave.

Instanța de apel a reținut că, declarațiile inculpatei privind nevinovăția sa în comiterea faptei penale incriminate se combat prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată, care coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția Svetlanei Mocan în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Nerecunoașterea vinei de către inculpata Mocan în cadrul examinării cauzei în instanța de fond, instanța de apel a apreciat-o ca fiind o metodă de apărare și un drept de a nu se auto-incrimina, garantat de art. 66 Cod de procedură penală și art. 6 CEDO, or, persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărită pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și acțiunile sale nu pot fi calificate ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale.

Colegiul penal a considerat ca fiind eronată concluzia primei instanțe referitor la faptul că în acțiunile inculpatei nu sunt întrunite elementele infracțiunii incriminate, reținând că *subiectul* infracțiunii de abuz de putere sau abuz de serviciu este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani și are calitatea specială de persoană cu funcție de răspundere. Săvârșește abuzul de putere persoana cu funcție de răspundere care exercită funcțiile autorității publice. Săvârșește abuzul de serviciu persoana cu funcție de răspundere care, într-o întreprindere, instituție, organizație de stat a administrației publice locale, ori într-o subdiviziune a lor, exercită acțiuni administrative de dispoziție sau acțiuni de ordin organizatorico-economic.

Analizând circumstanțele cauzei, instanța de apel a considerat ca fiind dovedită vinovăția inculpatei, reieșind din rezultatele examinării procedurilor de executare, ridicate de la executorul judecătoresc Mocan Svetlana, constatându-se încălcarea prevederilor art. 15 alin.(1) Cod de executare în care în mod explicit este stipulat că documentul executoriu se prezintă spre executare de către creditor. În procedurile de executare cererea de intentare a procedurii de executare și de primire spre executare a documentului executoriu a fost depus de așa zișii reprezentanți ai companiilor nerezidente, cetățeni ai Ucrainei care conform informației oficiale din baza de date nu au fost în perioada depunerii cererii în Republica Moldova.

Astfel, au fost constatate abateri ce țin de modul de informare a debitorilor/fidejursorilor despre intentarea procedurii de executare, care este obligatorie conform prevederilor art. 67 Cod de executare. Prin abaterile admise de executorul judecătoresc, s-a admis încălcarea dreptului la un proces de executare, echitabil, având în vedere faptul că, procedura de adjudecare a creanței s-a desfășurat în absența acestora, or, în procedura simplificată de ordonanță.

Codul de executare prevede expres că, documentul executoriu se prezintă spre executare de către creditor și nu de anumite persoane fără acte de identitate, care precum că, sunt împuternicite din partea creditorului. Acest fapt dovedește ilegalitatea acțiunilor sale în ce privește prezentarea documentelor executorii prin așa zișii „curieri”, care de fapt nu există, în procedurile de executare lipsind datele de identificare a acestora, (nu este cunoscut numele, prenumele, compania la care activează, împuternicirile...), ci sunt persoanele interpuse.

Mai mult, procedurile de executare și de primire spre executare a documentului executoriu au fost depuse de reprezentanții companiilor nerezidente, cetățeni ai RM, care nu au fost în Republica Moldova în perioada depunerii. Aceasta se demonstrează prin actele care au stat la baza procedurilor de executare, în care se indică expres de către judecătorii instanțelor naționale că persoanele nominalizate sunt cetățeni ai Ucrainei. La fel, la materialele cauzei penale a fost anexată informația parvenită de la Poliției de Frontieră privind traversarea pentru perioada de 01.01.2010 - 06.04.2014 a reprezentanților companiilor creditoare vizate, cetățeni ai Ucrainei și anume: Vilkovets

Viacheslav, a.n. xxxx, Mykhaylyk Taras, a.n. xxxx, Koruts Viktor, a.n. xxxx, Litsenko Volodymyr, a.n. xxxx, Kuchay Bogdan, a.n. xxxx, Romaniuk Oleksii, a.n. xxxx, Prymak Liudmila, a.n. xxxx, Zhmutskyi Bogdan, xxxxx și Kalinin Stiv, a.n. xxxx;

Totodată, instanța de apel a considerat ca fiind neîntemeiat și lipsit de argumentare motivul instanței de fond precum că, nu s-a stabilit cui i s-au cauzat urmări grave și care este obiectul infracțiunii asupra căruia s-a atentat, deoarece potrivit ordonanței de punere sub învinuire este indicat expres *„prin acțiunile sale infracționale Mocan Svetlana a folosit intenționat situația de serviciu în interes material, manifestat prin onorariul primit și pretins ca urmare a punerii în executare a procedurilor de executare ilegale menționate supra, acțiuni soldate cu urmări grave care dăunează intereselor serviciului și prestigiului instituției pe care o reprezintă”*, or, potrivit răspunsului parvenit de la președintele UNEJ, informațiile apărute în mass-media cu referință la executorul judecătoresc Mocan Svetlana, indiscutabil au avut impact negativ asupra imaginii profesiei și a organizației profesionale și mai mult ca atât, în cadrul ședinței instanței de apel, partea acuzării a prezentat răspunsul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, la demersul Procuraturii Anticorupție potrivit căruia *„prin acțiunile manifestate de către executorul judecătoresc a adus atingere imaginii sale cât și organizației profesionale din acare face parte și a cauzat un prejudiciu considerabil profesiei de executor judecătoresc și sistemului justiției în general. Prin acțiunile executorului judecătoresc Mocan Svetlana scade încrederea cetățenilor în sistemul de justiție al Republicii Moldova, în supremația legii. Astfel de daune sunt greu de reparat și necesită ani buni de comunicare și demonstrare prin acțiuni permanente a contrariului. Pierderea încrederii cetățenilor costă Republica Moldova cu mulțimea de cetățeni care imigrează din Republica Moldova, fondurilor extinse care se investesc în acțiuni de recăpătare a încrederii în instituțiile statului. Și mai grav, acțiunile actorilor din procesul Laundromat a avut consecințe negative de subminare a suveranității sectorului financiar al Republicii Moldova”*.

La fel, este neîntemeiată și concluzia instanței precum că nu a fost demonstrat interesul material al inculpatei, or, conform învinuirii aceasta a folosit intenționat situația de serviciu în interes material, manifestat prin onorariul primit și pretins ca urmare a punerii în executare a procedurilor de executare ilegale. Acest fapt este demonstrat și prin declarațiile inculpatei, conform cărora ea nu a încasat toate onorariile ca rezultat al punerii în executare a documentelor executorii, acestea urmând a fi solicitate în timpul apropiat. Prin urmare, Mocan Svetlana nu a negat interesul material rezultat din acțiunile de executare.

De asemenea, Colegiul a respins argumentul instanței de fond, precum că dispunerea cât și efectuarea urmăririi penale în cauza respectivă s-au desfășurat de o persoană neîmpuțernită conform legii, or, potrivit art. 269 Cod de procedură penală, *organul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție efectuează urmărirea penală în privința infracțiunilor prevăzute la art. 243, 279 și 324-335 din Codul*

*penal... Organul de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție efectuează, sub conducerea procurorului, urmărirea penală în privința infracțiunilor date în competența sa, indiferent de calitatea subiectului acestora, cu excepția infracțiunilor și persoanelor prevăzute la art. 270 alin. (1) pct. 1) Ut. a) și h) și pct. 2)-4).*

În opinia instanței de apel, nu are suport probator nici argumentele instanței de fond, precum că la ridicare documentelor și obiectelor din biroul executorului Mocan Svetlana și anume, procedurile de executare, s-au constatat încălcări esențiale ale normelor procesual penale, deoarece acestea se bazează doar pe declarațiile martorului Chihai Victoria, care de altfel a recunoscut că, i-a prestat anumite servicii executorului judecătoresc și este persoană interesată, mai mult, declarațiile ultimei sunt contradictorii, iar divergențele stabilite, declarațiile martorului menționat sunt examinate de către organul de urmărire penală a CNA, prin prisma art. 312 Cod penal.

La fel, Colegiul penal nu a reținut nici afirmațiile instanței de fond precum că, acordul de recunoaștere a vinovăției nu poate fi considerat ca probă în comiterea faptei, or, la încheierea acordului de recunoaștere a vinovăției (f.d. 67-71, vol. II) a fost prezent avocatul inculpatei, ce a confirmat în scris prin declarația anexată la prezentul acord legalitatea încheierii actului respectiv, cu respectarea prevederilor art. 505 Cod de procedură penală, care nici într-un caz nu permite recunoașterea vinovăției ca rezultat al șantajării cu anumite consecințe pe caz. La fel, declarațiile inculpatei precum că, ar fi fost impusă să încheie acordul de recunoaștere a vinovăției, fiind șantajată de procuror sunt neîntemeiate, iar potrivit ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale din 15 mai 2017, a fost refuzată pornirea urmăririi penale pe motivul lipsei elementelor infracțiunii prevăzute de Codul penal.

Efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatei, urmărind în acest sens comportamentul ei în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, instanța de apel a considerat că, în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatei, corijarea și reeducarea acesteia este posibilă doar cu izolarea de societate, aplicând pedeapsa cu închisoare, pentru corectarea comportamentului în sensul respectării legii penale.

În virtutea celor expuse, subliniind că pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune, Colegiul penal a ajuns la concluzia de a stabili inculpatei pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani în penitenciar de tip semiînchis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și exercita activități legate de circulația mijloacelor bănești și fixe pe un termen de 10 ani.

În speța examinată, au fost anexate la materialele cauzei corpuri delictive, o cutie sigilată și împachetată în care se află procedurile de executare ale executorului

judecătorească și 4 plicuri împachetate și sigilate în care se conține corespondența ridicată de la executorul judecătorească, care urmează a fi păstrate împreună cu materialele cauzei, pe întreaga perioadă de păstrare.

5. Împotriva deciziei a declarat recurs ordinar avocatul Ion Vizdoga în numele inculpatei, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 10) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței instanței de fond, deoarece:

1) conform prevederilor art.327 alin.(2) Cod penal, în vigoare la momentul comiterii infracțiunii, adică până în luna ianuarie 2014, sancțiunea complementară sub formă de - *privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate* pentru această infracțiunea era pe un termen de până la 5 ani, iar prin Legea nr.326 din 23.12.13, publicată în Monitorul Oficial nr.47-48 din 25.02.2014, s-a dispus modificarea sancțiunii acestei norme penale în ce privește termenul pedepsei complementare, în sancțiunea alineatului (2), textul „de la 500 la 1000 unități convenționale” se substituie cu textul de la 1000 la 2000 unități convenționale”, iar textul „de până la 5 ani” - cu textul „de la 5 la 10 ani” și astfel, instanța de apel, prin aplicarea pedepsei penale sub formă de - *privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și exercitarea activității legate de circulația mijloacelor bănești și fixe* pe un termen de 10 ani, a încălcat flagrant prevederile art.10 alin.(2) Cod penal, care stabilește că Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv;

2) instanța de apel a încălcat grav prevederile art. 409 alin.(2) Cod de procedură penală, care stabilește că instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspecte de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația și totodată, fiind încălcate și prevederile art. 411 Cod de procedură penală, care stabilește efectul extensiv al apelului doar în interesele justițiabilului și nici într-un caz în detrimentul acestuia;

3) conform celor constatate de instanța de apel, Svetlana Mocan folosindu-se intenționat de situația de serviciu, a inițiat mai multe proceduri de executare contrar prevederilor Codului de executare, comițând astfel acțiuni ce s-au soldat cu urmări grave. Așadar, instanța de apel în prima parte a susținut că executorul judecătorească contrar prevederilor art. 15 Cod de executare, în care este stipulat în mod expres că documentul executoriu se prezintă spre executare de către creditor, în lipsa împuternicirilor reprezentantului necesar în sensul art. 50 Cod de executare, a acceptat cereri privind intentarea unor proceduri de executare ilegale de la persoane neîmputernicite în modul corespunzător, însă cele imputate de către instanță nu s-au confirmat prin nici-o probă, dar nici alte circumstanțe de fapt că procedurile de executare sunt ilegale și că au fost inițiate și desfășurate cu încălcări ale Codului de executare, fapt ce face ca condamnarea să fie una declarativă;

4) instanța de apel în decizia sa, nu a constatat nici o probă dar și aprecierea

cu privire la persoanele neîmputernicite nu este clar din ce circumstanțe reiese că procedura nu s-a respectat, fiind găsite niște prevederi în Codul de executare și aplicate încălcările în mod eronat din propria deducție a instanței. Nu s-a demonstrat de către acuzare că documentul executoriu a fost depus de persoane neîmputernicite, când din circumstanțele faptei dar și declarațiile inculpatei se constată că dosarul de executare și cererea, semnată de creditor, a fost depusă de creditor prin curier poștal, respectiv părțile fiind informate prin dosarul expedit prin același curier poștal, iar în pachetul cu documentele necesare era cererea creditorilor, documentul executoriu precum și procurile prin care persoanele, considerate de către procuror ca fiind împuternicite, au fost împuternicite de a reprezenta interesele creditorului și totodată, concluzia instanței de apel precum că procedurile de executare și de primire spre executare a documentului executoriu au fost depuse de reprezentanții companiilor nerezidente, cetățeni ai Ucrainei, care nu au fost în Republica Moldova în perioada depunerii, este una greșită, deoarece aceleași persoane juridice, adică companiile în cauză, au fost părți în instanța de judecată când s-a recunoscut hotărârile de judecată, or, ordonanțele judecătorești, care au fost executate, nu au fost contestate nici de debitor și nici de creditor, ca să putem ulterior afirma că executarea a fost ilegală;

5) la baza condamnării instanța de apel a pus declarațiile inculpatei depuse la etapa urmării penale prin care și-a recunoscut vina și a încheiat acord de recunoaștere a vinovăției, însă în cadrul audierii în calitate de bănuț, Svetlana Mocan a recunoscut vina, încheind un acord de recunoaștere a vinovăției, care nu poate fi considerat ca o probă în comiterea faptei, precum și nu poate fi luat în considerare la înaintarea învinuiri, deoarece inițierea și încheierea lui a fost sub amenințările procurorului Adriana Bețișor și inculpata l-a semnat fiind impusă contrar voinței sale de către procuror, deoarece era în permanență amenințată cu reținerea sa în izolatorul de detenție preventivă, or, acordul de recunoaștere a vinovăției nu poate fi pus la baza învinuirii, deoarece nu corespunde condițiilor prevăzute de art. 505 alin. (3) Cod de procedură penală, care prevede că *acordul de recunoaștere a vinovăției trebuie să conțină răspuns la toate întrebările specificate la alin. (2) din prezentul articol, precum și cele enumerate la art. 506 alin. (3) Cod de procedură penală*, deoarece acordul a fost obținut prin constrângere și șantaj, neexprimându-se în el voința liberă și benevolă a învinuitului, iar prevederile art. 505 alin. (2) pct. 1) lit. e) Cod de procedură penală, oferă dreptul ... *de a renunța la declarația de recunoaștere a vinovăției*;

6) un alt argument întru condamnarea inculpatei invocat de instanța de apel este faptul că aceasta a încălcat prevederile art. 30 Cod de executare, deoarece a intentat proceduri de executare ilegal în privința unor debitori nerezidenți ai Republicii Moldova, precum și care își au sediul în afara circumscripției camerei teritoriale Centru, Nord și Sud, însă conform art. 30 alin. (2) Cod de executare, *prin derogare de la alin. (1): a) în cazul executării măsurilor de asigurare a acțiunii sau al executării prin urmărirea mijloacelor de transport, mijloacelor bănești de pe conturile*

*debitorului, a valorilor mobiliare sau a participațiunii debitorului la capitalul social, competența teritorială a executorului judecătoresc se extinde pe întreg teritoriul țării, astfel, nu este clar pe ce s-a bazat procurorul în acuzarea sa pe acest capăt de învinuire, căci nu a demonstrat încălcarea competenței și în mod eronat a considerat încălcarea competenței teritoriale ignorând obiectul procedurii de executare și anume, urmărirea mijloacelor bănești de pe conturile debitorului, care îi permite creditorului să solicite executarea oricărui executor judecătoresc din țară;*

7) instanța de apel în decizia sa de acuzare, a susținut că prin acțiunile sale intenționate inculpata a comis acțiuni ce s-au soldat cu urmări grave, ca element calificativ al alin.2, lit. c) art.327 Cod penal, însă din partea descriptivă a deciziei, cât și din probele administrate nu s-a stabilit cui i-au fost pricinuite urmările grave, precum și cine este obiectul infracțiunii asupra căruia s-a atentat. Simpla mențiune precum că Svetlana Mocan a primit sau pretins onorariu ca urmare a punerii în executare a procedurilor de executare, ar fi comis acțiuni ce s-au soldat cu urmări grave, nu-și găsește confirmarea atât din circumstanțele faptei, cât și din prevederile normei penale, fiind o calificare abuzivă și neîntemeiată de către procuror. Instanța nu a stabilit, în primul rând, mărimea daunelor, dacă acestea reies din onorariul, atunci nu trebuie să ignorăm prevederile art. 36, 37 Cod de executare și Regulamentul privind modul de determinare a mărimii taxelor pentru efectuarea actelor executorului judecătoresc și a spezelor procedurii de executare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.886 din 23 septembrie 2010, căci este absolut legal ca debitorul sau creditorul să achite taxe pentru procedura de executare. Dar, reieșind din declarațiile inculpatei, onorariul nu a fost încasat, sumele livrate în conturi reprezintă taxe și spețe legale pentru efectuarea procedurii de executare. Astfel, dacă instanța a stabilit că există urmări grave în acțiunile executorului judecătoresc, atunci urmează să se stabilească substanța acestora, mărimea lor, suma, gradul prejudiciabil.

Pentru a constitui componentă de infracțiune prevăzută de art.327 alin.(2) Cod penal, este obligatorie survenirea unei urmări prejudiciabile și anume, daune, în proporții considerabile, intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice, iar la acuzarea unei persoane urmează să se țină cont de faptul că evaluarea corectă și unitară a urmărilor prejudiciabile, în cazul infracțiunilor de abuz de putere sau abuz de serviciu, este principială și astfel, instanța de apel trebuia să indice în decizia sa criteriile și să precizeze circumstanțele, care au servit drept temei de a concluziona prezența urmărilor prejudiciabile, invocând actul normativ;

8) în opinia avocatului, s-a constatat încălcarea competenței persoanei care este împuternicită de lege să efectueze acțiuni de urmărire penală în cazurile executorilor judecătorești, deoarece Otilia Nicolai, ofițerul de urmărire penală din cadrul CNA, examinând materialele cauzei nr. 2014978027, a constatat infracțiunea imputată deja în cauza penală sub nr. 2014970119, conform art. 327 alin. (2) pct. c)

Cod penal, iar ulterior, prin ordonanță la 28.02.2014 a dispus în baza Raportului cu propunerea de a porni urmărirea penală, emis de un alt ofițer de urmărire penală, desemnat de către procuror sau prin rezoluția conducătorului instituției, pornirea urmăririi penale, însă, contrar argumentelor instanței de apel, reieșind din faptul că din speță apare un subiect special (executor judecătoresc) garanțiile acestuia au fost protejate nu numai prin prevederile legale ale Codului de procedură penală, dar și prin Legea cu privire la executorul judecătoresc nr. 113 din 17.06.2010, care stabilește că pornirea urmăririi penale și desfășurarea urmăririi penale în privința executorului judecătoresc ține de competența exclusivă a procurorului, or, art. 6) prevede că „*orice imixtiune în activitatea de executare a documentelor executorii este inadmisibilă..*”; alin. (3): „*în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu, executorul judecătoresc nu poate fi reținut și percheziționat, lui nu îi pot fi ridicate actele și bunurile legate de realizarea procedurii de executare, decât în cazul în care săvârșește infracțiuni flagrante*”; alin. (5): „*ridicarea de la executorul judecătoresc a actelor și a bunurilor ce țin de procedura de executare se efectuează doar cu autorizarea judecătorului de instrucție*”.

Astfel, pentru a cunoaște legală activitatea de urmărire penală desfășurată de un alt organ de urmărire penală este necesară ordonanța motivată a procurorului ierarhic superior de schimbare a competenței după subiect, ceea ce în cazul din speță lipsește;

**9)** cu încălcări esențiale ale Codului de procedură penală au fost dobândite și administrate alte probe care stau la baza acuzării inculpatei și prin urmare, procesul-verbal de ridicare din 24.03.2014, prin care se ridică ordonanțele judecătorești din oficiul executorului judecătoresc, Svetlana Mocan și procesul-verbal de ridicare din 05.03.2014, prin care se ridică procedurile de executare, s-au efectuat în baza Ordonanței de ridicare și a încheierii judecătorului de instrucție din 17.02.2014, care autorizau ridicări de documente în cauza penală nr. 2014978027, pornită pe elementele infracțiunii prevăzute la art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal și mai mult, se constată că utilizarea Ordonanței din 17.02.2014 și a încheierii judecătorului de instrucție din 17.02.2014 este ilegală, deoarece acestea au încetat de drept, ca urmare a expirării termenului, care nu a fost prelungit și totodată, percheziția și ridicarea au avut loc în lipsa persoanei în privința căreia s-a efectuat acțiunile de urmărire penală;

**10)** apărarea consideră ilegală încheierea instanței de apel în ce privește admiterea demersului acuzatorului de stat de audiere a martorului Văzdăuțan Vladislav, deoarece până la începerea audierii dânsul a înaintat o cerere prin care a solicitat de a-i fi admis refuzul de a face declarații, pe motiv că este învinuit în comiterea infracțiunii precum că a fost în înțelegere prealabilă cu Svetlana Mocan și prin urmare, el nu poate avea calitatea de martor.

**5.1.** Împotriva deciziei a depus recurs ordinar și avocatul Angela Istrati în numele inculpatei, prin care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței instanței de fond, punând la baza solicitării aceleași motive invocate de avocatului Ion Vizdoga,

descrise în pct. 5 al prezentei decizii.

6. Asupra recursurilor a depus referință procurorul prin care s-a expus întru inadmisibilitatea acestora, deoarece nu îndeplinesc cerințele de conținut.

7. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

Colegiul penal lărgit a statuat asupra admitterii recursurilor declarate de avocați în numele inculpatei și casării totale a deciziei instanței de apel, cu trimiterea cauzei la rejudecare, reieșind din următoarele considerente de fapt și de drept prezente în cauză.

Apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept în privința persoanelor care l-au declarat.

Potrivit practicii cu privire la judecarea cauzelor penale în ordine de apel și conform art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate, dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Statuând asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel la adoptarea soluției expuse pe larg în pct. 4.1. a prezentei decizii, nu a respectat întocmai prevederile legale enunțate supra, interpretându-le eronat.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel privind condamnarea inculpatei în baza art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, este prematură și afectată de eroarea de drept prescrisă în pct. 6) alin. (1) din art. 427 Cod de procedură penală și

anume că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii.

**În primul rând,** Colegiul penal lărgit menționează că, conform actului de învinuire inculpata se învinuiește că: „folosindu-se intenționat de situația de serviciu, în interes material manifestat prin onorariul primit și pretins ca urmare a punerii în executare a procedurilor de executare menționate supra, a comis acțiuni ce s-au soldat cu urmări grave, calificate prin prisma prevederilor art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal”, iar în cadrul instanței de fond, pe parcursul judecării cauzei, învinuirea a fost completată prin ordonanța procurorului din 12.02.2016, în care s-a indicat că: „Mocan Svetlana a folosit intenționat situația de serviciu în interes material, manifestat prin onorariul primit și pretins ca urmare a punerii în executare a procedurilor de executare ilegale, acțiuni soldate cu urmări grave care dăunează intereselor serviciului și prestigiului instituției pe care o reprezintă, săvârșind astfel infracțiunea prevăzută de art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal”.

Prima instanță, conform dispozitivului sentinței a concluzionat: „se achită Mocan Svetlana, învinuită de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii”.

Potrivit deciziei, instanța de apel a admis apelul procurorului și a decis casarea sentinței, adoptând o nouă hotărâre prin care inculpata a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, constatând că: „..... Mocan Svetlana prin acțiunile sale intenționate, folosindu-se intenționat de situația de serviciu, în interes material manifestat prin onorariul primit și pretins ca urmare a punerii în executare a procedurilor de executare menționate supra, a comis acțiuni ce s-au soldat cu urmări grave”.

Prin urmare, este evidentă contradicția în soluția instanței de apel, ceea ce duce la încălcarea prevederilor art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, care stipulează că partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, or, conform art. 419 Cod de procedură penală rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Mai mult ca atât, în motivarea soluției sale instanța de apel a indicat că, urmările grave survenite în urma acțiunilor comise de Mocan Svetlana dăunează intereselor serviciului și prestigiului instituției pe care o reprezintă, punând la baza argumentului răspunsul parvenit de la președintele UNEJ, informațiile apărute în mass-media cu referință la executorul judecătoresc Mocan Svetlana și răspunsul Ministerului Justiției al RM.

Prin urmare, reiese că motivarea soluției adoptată de instanța de apel, contrazice dispozitivul hotărârii, temei care de fapt se încadrează în prevederile art. 427 alin.(1)

pct. 6) Cod de procedură penală, ceea ce servește motiv pentru casarea hotărârii și nu poate fi corectată în recurs.

La o nouă rejudecare a cauzei, este necesar a se ține cont că una din condițiile adoptării unei sentințe legale este corespunderea părții descriptive a ei cu circumstanțele constatate în ședința de judecată, iar la întocmirea ei, instanța trebuie să îndeplinească cerințele art. 394 Cod de procedură penală și să soluționeze toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală potrivit cărora, instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată. Această prevedere se referă și la adoptarea deciziei de către instanța de apel.

**În al doilea rând,** Colegiul penal lărgit menționează că, în cazul admiterii apelului procurorului, decizia trebuia să cuprindă analiza probelor pe care s-a bazat instanța pronunțând hotărârea respectivă, să indice din ce motive ele urmează a fi reapreciate, admise ori respinse ca probe.

În orice caz, se supun analizei toate probele examinate în ședință, indiferent de faptul că erau cuprinse în cauza penală sau au fost prezentate de către părți direct în ședință și este necesar nu numai de a indica numele și prenumele inculpatei și a martorului, prin depozițiile cărora, în opinia instanței, sunt confirmate unele sau alte circumstanțe de fapt, dar și de a expune esența acestor depoziții, de a argumenta de ce unele probe sunt admise și altele respinse.

Astfel, instanța de apel nu invocă circumstanțele care au stat la baza concluziei sale și își întemeiază soluția doar prin descrierea probelor, însă la adoptarea hotărârii e rezonabilă expunerea circumstanțelor faptelor comise, luându-se în considerație cronologia evenimentelor și probele ce susțin concluziile instanței privind vinovăția sau nevinovăția și aprecierea juridică a faptei, pe fiecare episod sau infracțiune aparte.

La fel, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar și poate administra, la cererea părților, orice probe noi pe care le consideră necesare, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În această ordine de idei, Colegiul penal reține că, instanța de apel admițând apelul procurorului nu a oferit careva motivare care ar sta la baza concluziei sale și nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de către părți în ședința de judecată și odată ce a casat sentința instanței de fond pronunțând o nouă soluție, nu a combătut argumentele care au stat la baza achitării, cu toate că instanța de apel este obligată să o facă, iar nepronunțarea asupra acestora echivalează cu nerezolvarea fondului apelului.

La baza concluziei instanței de apel au fost reținute probele cercetate de prima instanță, iar o astfel de abordare este una prematură, deoarece, aceasta nu este în drept să-și întemeieze concluziile sale pe probele cercetate de instanța de fond, or, conform textului deciziei se face referire la declarațiile inculpatei date în instanța de fond și în cadrul urmăririi penale, pe care instanța le apreciază unilateral și fără a-și expune opinia asupra declarațiilor date de către unicul martor audiat în instanța de apel,

Văzdăuțan Vladislav și mai mult ca atât, nu se dă apreciere unui șir de probe consemnate în decizia recurată.

Tot la această etapă, Colegiul menționează o eroare a instanței de apel prin faptul că, în cadrul ședinței de judecată a fost admisă cererea procurorului privind retragerea demersului de audiere a martorului Chihai Victoria, audiată în instanța de fond, pe motiv că în privința acesteia este pornită cauză penală (f.d. 92, vol. IV) și în motivarea deciziei, instanța indică că „*declarațiile ultimei sunt contradictorii și sunt examinate de către organul de urmărire penală a CNA prin prisma art. 312 Cod penal*”, însă la baza condamnării pune declarațiile martorului Chihai considerând că acestea demonstrează vinovăția inculpatei.

Totodată, Colegiul lărgit reține că, unul din argumentele instanței de fond care a stat la baza achitării inculpatei de săvârșirea infracțiunii incriminate este încălcarea normelor de procedură de la faza de urmărire penală și anume că, acțiunile de percheziție și ridicare a ordonanțelor judecătorești din biroul executorului judecătoresc Mocan Svetlana au fost efectuate în baza ordonanței și a încheierii judecătorului de instrucție din 17.02.2014, care de fapt au fost emise pe cauza penală pornită în baza art. 243 alin. (3) lit. b) Cod penal în privința inculpatei, însă asupra acestui argument instanța de apel nu și-a expus opinia și nu a cercetat circumstanțele descrise de prima instanță, cu atât mai mult, că în apelul declarat procurorul invocă contra-argumente asupra acestui motiv.

Prin urmare, situația descrisă reprezintă o contradicție în motivarea deciziei, ceea ce denotă faptul că cauza penală a fost examinată superficial.

**În al treilea rând**, o poziție eronată a instanței de apel apare și în cazul încadrării acțiunilor inculpatei în baza art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, constatând că Mocan Svetlana activând în calitate de executor judecătoresc este subiectul infracțiunii incriminate, având calitatea specială de persoană cu funcție de răspundere care exercită funcțiile autorității publice, însă subiectul infracțiunii prevăzute la art. 327 alin. (1) Cod penal trebuie să aibă calitatea specială de persoană publică.

Conform art. 123 alin. (2) Cod penal, prin persoană publică se înțelege: funcționarul public, inclusiv funcționarul public cu statut special (colaboratorul serviciului diplomatic, al serviciului vamal, al organelor apărării, securității naționale și ordinii publice, altă persoană care deține grade speciale sau militare); angajatul autorităților publice autonome sau de reglementare, al întreprinderilor de stat sau municipale, al altor persoane juridice de drept public; angajatul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică; persoana autorizată sau investită de stat să presteze în numele acestuia servicii publice sau să îndeplinească activități de interes public.

Reieșind din prevederile Legii privind executorii judecătorești nr. 113 din 17.06.2010, art. 2 alin. (1) stipulează că executorul judecătoresc este persoană fizică investită de stat cu competența de a îndeplini activități de interes public prevăzute de

*prezenta lege și de alte legi. În exercitarea atribuțiilor de serviciu, executorul judecătoresc este exponentul puterii de stat. Doar executorul judecătoresc licențiat și investit în condițiile prezentei legi poate efectua executarea silită.*

Prin urmare, la o nouă rejudecare instanța de apel urmează să înlăture eroarea constatată de către instanța de recurs și reieșind din asta, să delimiteze care de fapt sunt acțiunile Svetlanei Mocan, de abuz de putere sau abuz de serviciu.

De asemenea, Colegiul reține că, conform soluției instanței de apel Mocan Svetlana a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal la 5 (cinci) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și exercita activități legate de circulația mijloacelor bănești fixe pe un termen de 10 (zece) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei, de tip semiînchis.

Conform prevederilor art. 327 alin. (2) Cod penal, în vigoare la momentul comiterii infracțiunii, adică până în luna ianuarie 2014, sancțiunea complementară sub formă de - *privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate* pentru această infracțiune era pe un termen de până la 5 ani, iar prin Legea nr.326 din 23.12.2013, în vigoare la 25.02.2014, s-a dispus modificarea sancțiunii acestei norme penale în ce privește termenul pedepsei complementare, în sancțiunea alineatului (2), textul „de la 500 la 1000 unități convenționale” se substituie cu textul de la 1000 la 2000 unități convenționale”, iar textul „de până la 5 ani” - cu textul „de la 5 la 10 ani”.

Astfel, potrivit învinuirii inculpatei i se încredințează perioada de săvârșire a infracțiunii, martie 2011- ianuarie 2014, adică până la modificarea sancțiunii art. 327 alin. (2) Cod penal, iar instanța de apel, prin aplicarea pedepsei penale sub formă de - *privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și exercitarea activității legate de circulația mijloacelor bănești și fixe* pe un termen de 10 ani, a încălcat prevederile art.10 alin.(2) Cod penal, care stabilește că Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.

În aceeași ordine de idei, Colegiul remarcă, că în motivarea deciziei instanța de apel a indicat că corpurile delictive și anume, o cutie sigilată și împachetată în care se află procedurile de executare ale executorului judecătoresc și patru plicuri împachetate și sigilate în care se conține corespondența ridicată de la executorul judecătoresc, urmează a fi păstrate la materialele cauzei, însă potrivit dispozitivului deciziei din 09.06.2017, instanța de apel a omis să se expune asupra corpurilor delictive(f.d. 208, vol. IV), or, conform art. 397 pct. 3) Cod de procedură penală, *dispozitivul sentinței de condamnare, precum și al celei de achitare sau de încetare a procesului penal, pe lângă chestiunile enumerate în art.395 și 396, în cazurile necesare, trebuie să mai cuprindă hotărârea cu privire la corpurile delictive*, cu toate că prin încheierea din 11.07.2017, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a dispus corectarea omisiunii din dispozitivul hotărârii (f.d. 162-163, vol. IV).

Concomitent, instanța de apel a omis a se expune și asupra solicitării invocate de către procuror în cererea de apel și anume, anularea ca fiind ilegală încheierea Judecătorei Ialoveni din 09.02.2015 de recuzare a procurorului în Procuratura Anticorupție, Adriana Bețișor, de la participarea sa ca acuzator de stat pe cauza penală în privința Svetlanei Mocan.

Prin urmare, circumstanțele expuse atestă că instanța de apel a comis erori de drept care nu pot fi corectate de instanța de recurs, recursurile avocaților declarate în numele inculpatei fiind întemeiate și pasibile admiterii.

Reieșind din contextul celor descrise supra, decizia atacată urmează a fi casată cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată. În cadrul rejudecării cauzei instanța de apel urmează să înlăture erorile menționate, să țină cont de împrejurările expuse care au servit temei de casare a soluției adoptate și în strictă conformitate cu prevederile art.414 Cod de procedură penală să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor administrate în instanța de judecată, inclusiv să se expună asupra tuturor motivelor apelului și a celor invocate în ședința de judecată, iar în dependență de datele obținute să pronunțe o hotărâre întemeiată, care să corespundă prevederilor art.417-418 Cod de procedură penală și totodată, să verifice împuternicirile avocatului Angela Istrati, care a participat în instanța de apel reprezentând interesele inculpatei în baza mandatului din 06.04.2017, însă nefiind semnat de către aceasta (f.d. 44, vol. IV).

De asemenea, instanța de apel urmează să se conducă și de prevederile art. 436 Cod de procedură penală care se referă la procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu rigorile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să analizeze la modul convenit prezența sau lipsa vinovăției inculpatei în comiterea infracțiunii imputate, ținând cont de motivele invocate în apel și dispozițiile expuse la pct. 6 a prezentei decizii și ca urmare să pronunțe o hotărâre întemeiată, care să corespundă normelor prevăzute la art.417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

## **DECIDE :**

Admite recursurile ordinare declarate de avocații Ion Vizdoga și Angela Istrati în numele inculpatei, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău

din 09 iunie 2017, în cauza penală în privința lui Mocan Svetlana și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Mocan Svetlana urmează a fi eliberată imediat din penitenciar dacă a fost reținută în baza deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 iunie 2017 și dacă în privința acesteia nu este aplicată măsură preventivă sub formă de arest sau aceasta nu execută pedeapsă penală în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia pronunțată integral la 03 aprilie 2018.

Președinte  
Judecători

Nicolae Gordilă  
Liliana Catan  
Elena Covalenco  
Iurie Diaconu  
Ion Guzun